

Czibere Tibor 1930. október 16-án született Tapolcán. Édesapja MÁV segédtsízt volt, édesanyja háztartásbeli. Az elemi iskola négy osztályát szülővárosában végezte, majd 1941-től a Keszthelyi Premontrei Gimnáziumban folytatta tanulmányait, ahol 1949-ben kitüntetéses érettségi bizonyítványt szerzett. A háborús időszakban a tinédzser Czibere Tibor sok nehézségen ment át, de talán a túlélés akarása adott olyan tapasztalatot, erőt, kitartást, fegyelmezettséget számára, amely későbbi életútján segítségére volt.

Felsőfokú tanulmányait az 1949-ben alapított új felsőoktatási intézményben, a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen kezdte meg a frissen alapított Gépészmérnöki Kar egyik első gépészmérnök hallgatójaként. Ekkor - egy ma már - legendásnak nevezett gépészmérnök évfolyam lépett be az Egyetem kapuin, hiszen később a magyar tudományos élet több kiválósága került ki soraiból. Czibere Tibor tehetsége is korán megmutatkozott kiemelkedő tanulmányi eredményeiben. Különösen érvényes volt ez a matematikában mutatott teljesítményére, amelyre a Matematikai Tanszék oktatói is felfigyeltek és demonstrátori feladatokkal bízták meg. Itt került először kapcsolatba a Tanszék akkori vezetőjével, Dr. Borbély Samu professzorral, akihez annak 1984-ben bekövetkezett haláláig mindvégig kivételes emberi és szakmai kapcsolat fűzte.

Egyetemi tanulmányait 1953-ban kitüntetéses oklevéllel fejezte be, s ezt követően a Matematikai Tanszéken tanársegédként oktató munkája mellett tudományos tevékenységet is folytatott. Az ipar és a felsőoktatás egymást kölcsönösen megtermékenyítő hatásának egyik példjaként, a Diósgyőri Gépgyár az ágyúcsövek gyártására használt hosszú rudak edzésekor kialakuló hőmérsékleti viszonyok vizsgálatára kérte a Tanszéket. Ebbe a munkába bekapcsolódott Czibere Tibor is és ekkor találkozott először az életét végigkísérő, meghatározó kutatási

témák egyikével, a hővezetési feladatokkal. Első eredményképpen 1961-ben megvédte egyetemi doktori értekezését, amelynek címe "A nemlineáris hővezetés-probléma vizsgálata potenciálelméleti alapon" volt.

Az értekezést azonban már nem a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem oktatójaként védte meg. Dr. Borbély Samu professzor ugyanis közben távozott Miskolcra és Czibere Tibor a számára kicsit légüressé váló tér miatt 1956-ban elfogadta a Ganz-Mávag Mozdony- Vagon- és Gépgyárban felkínált kutatómérnöki állást. Itt feladata a nyomatékvaltókban végbemenő áramlástan folyamatok vizsgálata és matematikai leírása volt. Ehhez meg kellett ismerkednie az áramlástechnikai gépekben lezajló áramlások leírására használt eljárásokkal, a tervezési módszerekkel. A találkozás a tudományterülettel rendkívül sikeres volt, hisz néhány év elteltével már nemzetközi hírű művelője lett. Hamarosan a Ganz-Mávag Központi Vízgéptervező Irodájában folytatta az áramlástechnikai gépek tervezésével kapcsolatos kutatásait. Tudományos eredményeit a külföldi szakmai körök is elismerték, a hivatalos hazai elismerést pedig az 1962-ben - 32 évesen – kapott Kossuth-díj hozta meg számára.

Közben a volt Alma Mater Gépüzemtan Tanszékének vezetője, Lancsarics Alajos professzor 1963-ban meghalt. Az Egyetem vezető professzorai a hajdani kiváló tanítvány, akkorra már nemzetközi hírnevet szerzett fiatal kutató Czibere Tibort kérték fel a Tanszék vezetésére. A Tanszékre kerülése minőségi változást eredményezett. Kialakult a végleges oktatási és kutatási profil, jelentősen bővültek az ipari és nemzetközi kapcsolatok. Elsősorban az alkalmazott mechanikai ágazaton végzett hallgatók tanszékre kerülésével pedig megújult és állandósult az oktatói gárda, amely képessé vált a magas színvonalú

tevékenységre. A megújulást jelezte a Tanszék nevének Áramlás- és Hőtechnikai Gépek Tanszékére való megváltoztatása is.

Oktatási tevékenységét számos új tárgy bevezetése és az ezekhez írt jegyzetei jelezték.

A Tanszék kutatási tevékenységének legfontosabb területe az áramlástechnikai gépekben létrejövő valóságos áramlási viszonyok vizsgálata lett. Ebben Czibere Tibor döntő szerepet játszott. Kiemelkedő tudományos munkájának eredményeként 1963-ban sikeresen megvédte a "Méretezési eljárás erősen ívelt profilos lapátokból álló egyenes szárnyrács tervezéséhez" című kandidátusi értekezését, majd az 1967-ben a műszaki tudomány doktora címet szerzett "A hidrodinamikai rácselmélet két főfeladatának potenciáleméleti megoldása" című akadémiai doktori értekezésével. Az áramlástechnikai gépekkel kapcsolatos kutatások terén elért kiemelkedő eredmények a tanszéknek is nemzetközi hírnevet szereztek.

1966-ban a Gépészmérnöki Kar dékánhelyettese lett, majd 1968-1974 között dékánja. Vezetői megbízatása mellett tovább folytatta kutatásait. Új témaként jelent meg a súrlódásos folyadékok határrétegekben történő lamináris és turbulens áramlásának vizsgálata. Kiemelkedő munkájának elismeréseként 1976-ban a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává választották. A székfoglaló előadását "Síkbeli határrétegáramlások meghatározása szakadós örvényrétegekkel" címen tartotta.

Kiemelkedő tudományos eredményei, vezető képességei az Egyetem nagyhírű professzorává tették, részben ennek elismeréseként 1978-ban megválasztották az Egyetem rektorává. A magyar felsőoktatásban kifejtett tevékenysége elismeréseként 1986-ban megkapta a Magyar Népköztársaság aranykoszorús Csillagrendjét.

Égészen kivételes munkabírása lehetővé tette, hogy a tudományos tevékenysége ne szüneteljen rektori megbízatásának ideje alatt sem. Brünmben 1980-ban a tudományos kutatási együttműködésért a Műszaki Egyetem aranyérmével tüntették ki. 1985-ben pedig egy újabb hazai elismerés következett, megválasztották a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjává. Székfoglaló előadását "Lökéshullámok hangsebesség feletti gázinjektorban" címen tartotta.

Czibere Tibor rektori megbízatásának letelte után alig egy évvel, 1988-ban közéleti tevékenységének egyik legnagyobb feladatához érkezett, művelődési miniszterré választották. Egy év elteltével saját elhatározásából távozott a Minisztériumból és újra visszatért a Miskolci Egyetem Áramlás- és Hőtechnikai Gépek Tanszékére. A tanszékvezető megbízatást már nem vállalta, viszont újult erővel vetette magát az oktató- és kutatómunkába. Ismét több alkalommal tett eleget külföldi meghívásoknak és tartott posztgraduális előadásokat.

A rendszerváltást követően megindult a Miskolci Egyetemen a doktorandusz képzés, amelynek megszervezésében és elindításában rendkívül tevékeny szerepet vállalt.

A kutatási pályázatok megjelenését követő időszakban számos pályázatot elnyert, amelyeknek a Tanszék egész kutatási tevékenysége szempontjából nagy jelentősége volt. Tudományos munkássága a pályáját végigkísérő hővezetés, illetve a hidrodinamikai rácselmélet mellett számos új területtel bővült. Ezek közül a fázisváltózással kísért hővezetési folyamatok vizsgálata, valamint az áramlástechnikai gépek lapáttérében kialakuló turbulens áramlások számítása a legjelentősebb.

Saját tudományos tevékenysége mellett számos esetben volt irányítója vagy tudományos vezetője egyetemi doktori cím, kandidátusi, akadémiai doktori és Ph. D. fokozat megszerzéséért munkálkodó

beosztottainak vagy munkatársainak. Tudományos iskolateremtő tevékenységéért 1996-ban Szentgyörgyi Albert díjjal tüntették ki.

Bár 2000-től nyugdíjas, professor emeritusként továbbra is aktív oktatója, kutatója tanszékünknek. 2000-től viselheti a Miskolci Egyetem tiszteletbeli doktora (Doctor honoris causa) címet is. Életműve elismeréseként pedig 2006-ban Széchenyi-díjat kapott.

Nem lenne teljes az életút, ha nem tennénk említést feleségéről, Nagy Gabrielláról, aki a sokrétű tevékenységhez elengedhetetlenül szükséges nyugodt, szerető családi háttérrel biztosította. Magánéletét teljessé tették építész- illetve gépészmérnöki oklevelet szerzett lányai: Gabriella és Beáta. Napjainkban pedig már 5 unoka és 1 dédunoka is gazdagítja ezt a rendkívüli életutat.